

Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Arenbergstraat 9

1000 Brussel

Tel 02 553 06 29

raadcjsm@vlaanderen.bewww.sarc.be**VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE FLANKERENDE MAATREGELEN
VOOR HET VOEREN VAN EEN VOORWAARDENSCHEPPEND EN INTEGRAAL
VLAAMS SPORT VOOR ALLEN-BELEID****Advies van de Vlaamse Sportraad**

Vlaams minister Bert Anciaux vroeg op 10 juli 2008 de Vlaamse Sportraad om advies over dit voorontwerp van decreet.

Helena Wittock, raadgever van Vlaams minister Bert Anciaux, had de krachtlijnen al toegelicht op de plenaire vergadering van de Vlaamse Sportraad van 3 juni 2008.

De Vlaamse Sportraad had op zijn plenaire vergadering van 17 juli 2008 nog een gesprek over dit sport voor allen-koepeldecreeet met Helena Wittock.

De Vlaamse Sportraad bracht op zijn plenaire vergadering van 17 juli 2008 het volgende advies uit.

Dit voorontwerp van decreet, stelt het kabinet, wordt best samen bekeken met het topsportdecreet, waar de Vlaamse Sportraad op 1 juli 2008 advies over uitbracht. Het 2-sporenbeleid van Vlaams minister Bert Anciaux omvat enerzijds een centraal gestuurd topsportbeleid, en anderzijds een gedecentraliseerd en laagdrempelig sport voor allen-beleid. Beide vragen een verschillende aansturing. Voor de topsport wordt aan 1 loket gedacht. Voor de sport voor allen is het de bedoeling dat het Bloso de 1-loketfunctie vervult. Nu al draait 95% van de Bloso-werking rond sport voor allen. Dit decreet wil die rol van het Bloso nog versterken. Daarnaast moeten een aantal initiatieven, wil men ze kunnen continueren, worden gebundeld en decretaal verankerd, samen met de middelen die eraan zijn verbonden. Facetten van het sport voor allen-beleid zijn al geregeld in de decreten voor de sportfederaties, het lokale sport voor allen-beleid, en straks ook via de onderwijsgebonden sport en de sport in het hoger onderwijs. Vandaar dat in het voorliggende decreet over *flankerende maatregelen* wordt gesproken. Dit decreet vormt ahw het sluitstuk van de sport voor allen-regelgeving.

Voorwaarden scheppen

De vlag dekt de lading niet, stelt de Vlaamse Sportraad vast. *Flankerende* maatregelen voor een *voorwaardenschepend* beleid, zoals de titel zegt, strookt niet met de inhoud en de intenties van het decreet. *Voorwaardenschepend* impliceert voor de overheid *doen*

doen, niet *zelf* doen. Sportkampen en sportevenementen *laten* organiseren dus, ipv *zelf* organiseren. Misschien moet aan de titel *complementair* worden toegevoegd. De rol van de administratie in de sport voor allen moet worden herbekeken, uitgaande van het subsidiariteitsbeginsel. Niet enkel in de organisatie van sportkampen, maar ook in het beheer van de sportcentra, bijvoorbeeld.

Strategisch Plan

Het leidmotief uit het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen, dat de overheid moet *doen doen* ipv *zelf doen*, wordt dus nog altijd niet toegepast. Overigens is er na méér dan 10 jaar stilaan behoefte aan een nieuw Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen.

Structuur

De memorie van toelichting is beter gestructureerd dan het decreet.

De organisatie van het Bloso en de organisatie van het sport voor allen-beleid dienen in het decreet apart te worden behandeld. Nu lopen ze dooreen.

Organogram

De taakverdeling in het sport voor allen-beleid wordt nog ondoorzichtiger. Het is niet duidelijk wie wat doet en wie aan wie rapporteert. De eindverantwoordelijkheid voor de coördinatie van sport voor allen-initiatieven, ligt evenmin vast. Een organogram is wenselijk. Het decreet wil klaarheid scheppen in de sport voor allen-beleidsstructuren, zoals in de memorie van toelichting uitgelegd.

Maar ipv vereenvoudiging en transparantie, komt er een wirwar van liefst 7 entiteiten: departement, Bloso, sport voor allen-overlegplatform, kennis- en innovatiecentrum, centrum voor kwaliteitszorg, steunpunt beleidsrelevant onderzoek en last but not least het kabinet van de minister. Het gevaar voor concurrentie ipv complementariteit met het werkveld (VSF, ISB, ...) is reëel.

Overleg

Het decreet huldigt het principe van overleg, maar bij de totstandkoming van de tekst werd dat principe niet consequent toegepast. Dat zou de uitvoering van het decreet kunnen bemoeilijken. Volgens het kabinet was er beperkt overleg met het Bloso, maar niet met het sport voor allen-overlegplatform.

De rol van het sport voor allen-overlegplatform blijft wazig. Het overlegplatform moet een centrale rol spelen in het sport voor allen-beleid.

Decentralisering

Een sport voor allen-beleid moet gestoeld zijn op decentralisering. Het zijn vooral de lokale spelers (gemeenten, clubs en bonden, plaatselijke initiatieven,...) die het sport voor allen-beleid gestalte geven. Dit decreet kent een te grote centraal sturende rol toe aan het Bloso. De rol van het Bloso moet worden geheroriënteerd naar begeleiding en stimulering van lokale actoren, met een permanent overlegplatform als uitvalsbasis.

Artikelsgewijs

Artikel 2. *In dit decreet wordt verstaan onder:*

9° Stichting Vlaamse Schoolsport: de organisatie die verantwoordelijk is voor de voorbereiding en uitvoering van het beleid inzake de naschoolse sport in het leerplichtonderwijs, vermeld in het voorontwerp van decreet van 20 juli 2006 houdende de onderwijsgebonden sport;

Sport in het hoger onderwijs is niet vermeld. De term komt wel elders in het decreet voor.

16° Vlaamse Trainersschool: het samenwerkingsverband tussen het Bloso, de vertegenwoordiger van het Vlaams Huis voor de Topsport, de universitaire opleidingsinstituten Lichamelijke Opvoeding, de Vlaamse hogescholen Lichamelijke Opvoeding en de erkende Vlaamse sportfederaties, dat kaderopleidingen organiseert in Vlaanderen.

Vlaams Huis voor de Topsport? Er kan niet naar een instantie worden verwezen die er (nog) niet is.

Men kan beter de juiste benaming gebruiken voor de LO-opleidingen: de universiteiten en de hogescholen met opleiding lichamelijke opvoeding.

Artikel 4. *Het Sport voor Allen-beleid hanteert, via regelgeving of andere beleidsinitiatieven, volgende instrumenten:*

1° de ondersteuning van de sportbeoefening op lokaal niveau via subsidies aan gemeenten, provincies, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, het ISB en Vlabus;

[...] op lokaal (graag toevoegen: en regionaal) niveau.

6° de organisatie en ondersteuning van initiatieven om doelgericht de fysieke, psychische, ruimtelijke en financiële drempels voor een actieve sportbeoefening weg te werken;

Fysische: bedoeld is fysieke.

Artikel 5. *§1. Uiterlijk anderhalf jaar na het begin van elke parlementaire legislatuur, legt de Vlaamse Regering een Vlaams Sport voor Allen-beleidsplan voor aan het Vlaams Parlement. In dit Sport voor Allen-beleidsplan wordt het geïntegreerde en voorwaardenscheppend sportbeleid van de Vlaamse Regering vastgelegd. [...]*

Dat de Vlaamse overheid een sportbeleidsplan in moet dienen, zoals de lokale actoren, is een goede zaak. Maar wie stelt het sport voor allen-beleidsplan op?

Naar verluidt moet de aanzet uit het Bloso en het sport voor allen-platform komen.

§2. Bloso organiseert een inspraakprocedure voor het ontwerp van Sport voor Allen-plan. Zij be vraagt hiervoor het Overlegplatform Sport voor Allen, dat minimaal bestaat uit volgende actoren:

1° twee vertegenwoordigers van de georganiseerde sport in verenigingsverband;

Beter: 2 vertegenwoordigers van de erkende sportfederaties.

9° twee vertegenwoordigers van het kennis- en innovatiecentrum sport- en beweegbeleid van het departement, zoals bedoeld in artikel 6.

Het kenniscentrum hoort hier niet thuis, wegens niet tot het werkveld behorend.

Artikel 6. *§1. Met het oog op de verzameling van beleidsinformatie rond Sport voor Allen, de ontwikkeling en verspreiding van nieuwe praktijken en methodieken in de sport, wordt binnen het departement een kennis- en innovatiecentrum voor sport- en beweegbeleid opgericht.*

Het Bloso krijgt een coördinerende en kwaliteitsbewakende rol. Dat is positief. Waarom komt het kenniscentrum niet bij het Bloso?

Volgens het kabinet heeft dat met de structuur van de Vlaamse administratie te maken. Sedert het Beter Bestuurlijk Beleid werd ingevoerd, zorgen de departementen voor de beleidsvoorbereiding, terwijl een aantal agentschappen voor de beleidsuitvoering instaan. Het kenniscentrum komt dus op het niveau van het departement. Het Bloso is één van de leveranciers van informatie aan het kenniscentrum. Voor specifieke informatie kan ook altijd een beroep worden gedaan op vertegenwoordigers van het werkveld: het ISB, de VSF, de SVS, de BVLO. Het Bloso grijpt niet alleen naast het kenniscentrum, er worden ook dingen uit het Bloso weggehaald die decretaal vastliggen.

Artikel 9. *§1. Het Bloso heeft volgende taken:*

1° de organisatie van sportkampen en sportklassen in de Bloso-sportcentra;

Moet het Bloso in zijn centra alleen eigen sportkampen organiseren? Het Bloso moet zijn centra alleszins makkelijker beschikbaar stellen voor erkende organisatoren van sportkampen. Sportfederaties moeten alle kansen krijgen om hun facultatieve opdracht

sportkampen uit te voeren. Andere aanbieders moeten ook in de Bloso-centra terecht kunnen.

Het is wel een feit dat zowel de private sportkampen als de Bloso-kampen overvol zitten. Van moordende concurrentie is er dus geen sprake.

11° het organiseren van de communicatie over het Vlaamse Sport voor Allen-beleid;

De Bloso-communicatie is voor verbetering vatbaar, net als de bewustmaking. Hier is ook overleg en coördinatie met het werkveld noodzakelijk.

13° het ontwikkelen van een databank sport in samenwerking met de sportfederaties, sportverenigingen en sportdiensten en het ontsluiten van deze informatie voor het departement en alle betrokken actoren;

De Vlaamse Sportraad ziet in de opbouw van databanken een grote versnippering. Centralisering en kwaliteitsgerichte uitbouw zijn nodig, in overleg met de VSF, het ISB, het steunpunt Cultuur, Jeugd, Sport, de universiteiten en andere onderzoeksinstellingen.

15° de uitvoering van ~~het Vlaamse topsportbeleid~~ in samenwerking met de topsportmanager;

Strookt dit met het topsportdecreet dat kortelings voor advies werd voorgelegd? Het is misleidend om topsport hier als Bloso-taak te vermelden.

Artikel 14. *Bij het verzelfstandigd agentschap wordt een functie van algemeen directeur voorzien.*

De betrokkene is Albert Gryseels. Zijn functie wordt apart vermeld omdat het BBB die niet voorziet. Als deze functie ook in de toekomst wordt ingevuld, moet er dan geen functiebeschrijving komen: kwalificatie, diplomaverenisten, ...?

Artikel 15. *§1. ~~De Vlaamse Trainersschool van Bloso~~ organiseert jaarlijks kaderopleidingen in de sport, zowel voor trainers als voor bestuurskader, en zorgt voor de erkenning van door andere sportpartners georganiseerde kaderopleidingen.*

De Vlaamse Trainersschool is niet van het Bloso. Het is een samenwerkingsverband met 3 gelijkwaardige partners: Bloso, universiteiten en hogescholen, sportfederaties.

§2. Bloso laat zich inzake kaderopleidingen adviseren door een stuurgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van Bloso, ~~het Vlaams Huis voor de Topsport~~, de universitaire opleidingsinstituten en hogescholen Lichamelijke Opvoeding en de erkende sportfederaties.

Het Bloso laat zich adviseren door het Bloso, dus door zichzelf?? Dat kan toch niet?? Vlaams Huis voor de Topsport? Dat is er nog niet.

Artikel 16. *§1. Bloso zorgt voor de begeleiding van de gesubsidieerde sportactoren inzake kwaliteitszorg. ~~Het centrum voor kwaliteitszorg van het Bloso~~ neemt volgende initiatieven: [...]*

Het centrum voor kwaliteitszorg mag onder artikel 2 nader worden omschreven.

Artikel 18. *§1. Organisaties die massasportevenementen organiseren of die initiatieven nemen die een breed en divers publiek bereiken via communicatie in de media en die tot doel hebben de participatie aan sport te stimuleren en te faciliteren, kunnen een aanvraag voor projectsubsidies indienen. Initiatieven van organisaties die structureel gesubsidieerd worden door de Vlaamse Gemeenschap of door een door haar opgerichte rechtspersoon, komen niet in aanmerking voor subsidiëring op basis van dit artikel. [...]*

§3. ~~De Vlaamse Regering kan een beoordelingscommissie oprichten voor de beoordeling van de projectaanvragen.~~

Dit sluit aan bij het op 01-07-2008 geadviseerde subsidiereglement voor de toekenning van projectsubsidies voor ondersteuning van massasportevenementen met een bovenlokaal karakter.

De vraag rijst wie het initiatief neemt voor grootschalige evenementen. Het sport voor allen-overlegplatform dient hierin een beslissende rol te spelen.

Initiatieven die structureel door de Vlaamse overheid worden gesubsidieerd, worden uitgesloten. Willen de betrokken organisatoren een bijzonder project of evenement op touw zetten, schieten hun reguliere middelen wel tekort. Ze hebben nochtans vaak de expertise in huis. Het is beter om geval per geval te bekijken.

Hoe wordt de beoordelingscommissie samengesteld en wie maakt er deel van uit?

Artikel 20. §1. *Binnen het Vlaamse Sport voor Allen-beleidsplan, vermeld in artikel 5, §1, wordt telkens minstens één kansengroep benoemd die tijdens de looptijd van het plan bijzondere en geïntegreerde beleidsaandacht zal krijgen via een totaalprogramma waarin alle Sport voor Allen-partners een rol kunnen spelen.*
~~§6. De Vlaamse Regering kan een beoordelingscommissie oprichten voor de beoordeling van de projectaanvragen.~~

Het begrip *kansengroep* is voor de sport nieuw en wordt best verduidelijkt in artikel 2. Enig denkwerk is wenselijk rond sport voor kansarmen. In de toeristische sector werd een steunpunt vakantieparticipatie opgericht. De Vlaamse overheid neemt een deel van de kosten voor haar rekening om de vierde wereld met vakantie te laten gaan.

Hoe wordt de beoordelingscommissie samengesteld en wie maakt er deel van uit?

Artikel 21. §1. *Binnen het Vlaamse Sport voor Allen-beleidsplan, vermeld in artikel 5, §1, kunnen bepaalde thema's worden benoemd die tijdens de looptijd van het plan bijzondere en geïntegreerde beleidsaandacht zullen krijgen via een totaalprogramma waarin alle Sport voor Allen-partners een rol kunnen spelen. [...]*
~~§6. De Vlaamse Regering kan een beoordelingscommissie oprichten voor de beoordeling van de projectaanvragen.~~

Hoe wordt de beoordelingscommissie samengesteld en wie maakt er deel van uit?

De Vlaamse Sportraad wil graag weten of het budget mee evolueert.

Volgens het kabinet zal dit decreet 90 miljoen euro gaan kosten, in 2009. 10 miljoen euro is vers geld.

Artikel 25. *In artikel 32 van het decreet van 9 maart 2007 houdende de subsidiëring van gemeente - en provinciebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het voeren van een Sport voor Allen - beleid worden de woorden "200.000 euro" vervangen door de woorden "270.000 euro".*

Artikel 26. *In artikel 33 van het decreet van 9 maart 2007 houdende de subsidiëring van gemeente - en provinciebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het voeren van een Sport voor Allen - beleid worden de woorden "25.000 euro" vervangen door de woorden "1.445.000 euro".*

Voorstel om de bedragen voor het ISB en VLABUS niet enkel te indexereren, maar jaarlijks te verhogen op basis van de reële loonkosten. Het gaat hier over de personeelsinzet van ex-DAC'ers)..

Meerwaarde

Niet iedereen ziet in dit decreet een meerwaarde. Er staan dingen in die al in bestaande decreten stonden. Er staan ook nieuwe dingen in, maar die kunnen wellicht in bestaande decreten worden ingepast. Is dit decreet werkelijk het sluitstuk van het sport voor allen-beleid? De tekst weerspiegelt dat niet.

Net als bij het topsportdecreet kan men zich overigens afvragen of dit decreet nodig zou zijn geweest, mochten het kabinet en het Bloso beter overeenkomen.

Middelen

De injectie van 10 miljoen euro vers geld is uiteraard welkom. Maar het budget voor breedtesport is nog niet in verhouding tot het aantal beoefenaars, ondanks de maatschappelijke relevantie en positieve impact op de volksgezondheid, met lagere kosten voor de gezondheidszorg tot gevolg.

Gezond bewegen

De term *gezond bewegen* komt in dit decreet niet voor, op een vage verwijzing in artikel 6 §2, 1° na. Een gemiste kans. *Gezond bewegen* hoort een integrerend deel te zijn van een eigentijds sport voor allen-beleid. Onderzoek wereldwijd, ook in Vlaanderen, wijst op een behoefte aan dringende maatregelen ter zake. Het algemeen aanvaarde *White Paper on Sport* van de Europese Commissie (zie advies van 6 december 2007) bevestigt dat. Het tekort aan beweging neemt epidemische vormen aan. *Gezond bewegen* is een maatschappelijk relevant thema, dat het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media overstijgt. Nederland heeft zijn Instituut voor Sport & Bewegen (NISB). In Vlaanderen wordt vernieuwend denken rond gezond en sportief bewegen bemoeilijkt door de sporttakkenlijst.

Gezond bewegen moet een basisopdracht van het Bloso worden. We moeten nu en dringend naar een *totaal bewegingsbeleid*, met inbegrip van sport en fysieke activiteiten voor de meest diverse bevolkingsgroepen, ipv het engere sport voor allen-beleid. Hier is ook een rol weggelegd voor het onderwijs, dat alle jongeren bereikt. Gestructureerd overleg en samenwerking is wenselijk met Onderwijs en Volksgezondheid. De lessen Lichamelijke Opvoeding, verplicht voor alle kinderen, vormen de basis voor meer bewegen op school. Beweging moet curriculair en extra-curriculair worden ingebouwd.

Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, plant in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid, in het najaar een grote campagne rond beweging en voeding. De sportsector moet daarop inspelen.

Advies

Het decreet bevat ongetwijfeld positieve elementen. Maar het is niet gedragen en niet voldragen. De tijd ontbrak wellicht om een kwalitatief beter uitgebalanceerd geheel af te leveren.

De Vlaamse Sportraad kan het decreet voorlopig geen positief advies geven. Verder overleg met de sector is noodzakelijk.

Tot slot nog een vaststelling. Van het topsportdecreet ging een heel andere versie naar de Vlaamse Regering dan de versie die de Vlaamse Sportraad adviseerde.

De Vlaamse Sportraad vraagt dat de eventueel herwerkte versie van dit sport voor allen-decreet te gelegener tijd opnieuw voor advies wordt voorgelegd.

Bart Vanreusel, *voorzitter van de Vlaamse Sportraad*

Line Dumoulin, *ondervoorzitter*

Lieven De Clercq, *secretaris*

VLAAMSE SPORTRAAD — Arenbergstraat 9 - 1000 Brussel — T 02 553 06 29

bart.vanreusel@faber.kuleuven.be; line.dumoulin@bvlo.be; lieven.declercq@cjsm.vlaanderen.be